

der imidlertid mest forundrer mig er, at det ærede Medlem beklager sig over, at vi ikke have en Formue- og Indkomstskat; thi da vi sidst havde den, var det ærede Medlem en af de Alleribrigste til at stille os af med den (Berg: Det er en gammel Sag!). Ja, det er en gammel Sag, men den er ikke ældre, end at det ærede Medlem og jeg vare med ved den Affære, og det ærede Medlem gjorde, hvad han kunde for at forhindre, at Indkomstskatten skulde blive ved at flyde efter de bestaaende Skattelove. Havde det ærede Medlem da været betænkt paa at opretholde den, vare vi komne ind i et Spor, som vilde have gjort det muligt, at den var bleven opretholdt. Det ærede Medlem huffer vist meget godt, at Tscherning rettede en stor Vebredelse mod ham og hans Meningsfæller, fordi de gjorde det efter Tschernings Mening store Feilgreb at forfaste Indkomstskatten, da vi vare komne ind paa den; men da blæste Vinden fra den Side, at det passede at negte Indkomstskatten og give Andvisning paa Millioner af Reservesonden, og derved fik man den daværende Finanzminister til at takke af og fik saaledes gjort Breshje i det daværende Ministerium. Nu foreslaar det ærede Medlem, at man skulde vedtage Regler for en Indkomstskat, hvilket var det, vi havde den Gang, og disse Regler skulde saa gjælde til evige Tider, eller til de igjen forandres ved Lov, og saa kunde det simpelthen afgjøres paa de aarlige Finanzlove, om vi skulde vedtage en Indkomstskat for det paagjældende Aar eller ikke, hvilket var det, gamle David i sin Tid kaldte en Afstemningsstat. Enhver Stat er nu ganske vist en Afstemningsstat, forsaavidt den afgjøres ved Afstemning, men der er Forskjel paa at vedtage Love og at vedtage en Ændring til Finanzloven. Der udføres ganske anderledes Bearbejdelse af en hel Lov end af en Afstemning paa Finanzloven, og jeg tror ikke, at det ærede Medlem har mere Haab om at faae gennemført, at man vedtager saadanne Skatteregler og saa har dem liggende parate, til man finder, at Diebliffet er beleiligt til at bruge dem, end han har Haab om, at faae gennemført noget af det øvrige Forslag. Men saa kom det jo ogsaa frem i Slutningen af det ærede Medlems Udtalelser, hvad der egentlig er den drivende Kraft i hele hans Lovgiver-virksomhed angaaende denne Sag; det er den, at man, naar man vil disse Ting ordnede, saaledes som han tænker sig det, beteg enhver Regjering alle provisoriske Tilbøieligheder. Den Tap, som det Hele dreier sig om for det ærede Medlem, er den, at gjøre det umuligt for nogen Regjering at bestaa,

naar den ikke har Folkethingets Flertal med sig. Derom har hele det ærede Medlems Gjøren og Sagen her i mange Aar dreiet sig, og jeg kan godt forstaa, at det ærede Medlem kan føle Trang til at gjøre Noget i den Retning; thi ogsaa paa dette Omraade tror jeg, man kan gaa ud fra, at der Ingen er, der har været mere virksom til at bringe os ind i provisoriske Tilstande, end det ærede Medlem selv har været, og derfor kan jeg godt forstaa, at det ærede Medlem kan føle en vis Trang til at gjøre Noget for, at vi kunne komme bort fra disse Tilstande igjen; men jeg tror ganske vist ikke, det lader sig gjøre ad de Veie, det ærede Medlem anviser. Det synes jo ogsaa, som om det ærede Medlem selv har en levende Følelse deraf. Han har udtalt, at han ganske vist ogsaa saa, at et Forslag, som dette vilde være et politisk Mord, set fra Regjeringens Standpunkt, og han tiltror vel ikke den nuværende Regjering saa meget Kortsynethed, at den saaledes skulde gaa hen og myrde sig selv.

Bjerre: Skjøndt jeg har været Medforslagsstiller af det foreliggende Lovforslag, er jeg i Principet ikke helt enig i det, idet jeg ikke synes, det er rigtigt at slaa af paa de direkte Skatter, men at man derimod bør slaa af paa de indirekte. Jeg mener nemlig, at vi helst skulde være fri for saa mange af dem som muligt. Saaledes som Stillingen er nu, og saaledes som Landbrugets Stilling har været i de sidste Aar, kan det imidlertid godt forsvares at foreslaa en saadan Skatteletteljeslov. Den ærede Ordfører (Berg) har nævnt saadan Noget som Guldmøntfoden, der har stadet Landbruget ikke saa ganske lidt, og selv om vi ikke vilde være med til at slaa af paa Hartkornskatten, saa er den i og for sig en daarlig Gradmaaler, fordi den er uretfærdig, naar vi se, at Hartkornseierne her ude ved Kjøbenhavn og oppe ved Stagen og paa Sjyllands Heder skulde svare lige meget i Stat pr. Tønde Hartkorn. Disse Hartkornseiere ude paa de ydste Heder og helt oppe ved Stagen have havt Del i Udgifterne ligesaa godt som de Herrer omkring Kjøbenhavn og i Nærheden af andre Kjøbstæder, og de have dog ikke havt de Fordele af Jernbaner, Kommuneanlæg og den Slags Ting, som de have havt omkring Kjøbstæderne og navnlig omkring Kjøbenhavn. Derfor er Hartkornskatten en meget uretfærdig Gradmaaler. Men jeg mener ikke, at selve den danske Jord ikke eger sig til at lægges Stat paa; naar Alt kommer til Alt, er det egentlig paa den, at selve Skatteevnen beror; men saaledes som Landbruget nu har arbejdet i de sidste Aar,